

PSILOCIBINSKE GLJIVE

Veljko Plavšić, Petar Stanković, Damjan Ćosić i Ognjen Mitrović

ISTORIJA

Postoji nekoliko praistorijskih crteža uklesanih u razne stene širom sveta koje ilustruju značaj psihoaktivnih psilocibinskih gljiva.

Jedna od prvih crteža gde je jasno prikazana psilocibinska gljiva nalazi se u Sahari, nacionalnom parku Tasili Adžer, i stara je oko 7000-9000 godina.

Jedan od najjasnijih prikaza psilocibinskih gljiva datira pre oko 6000 godina u pećini u Španiji, u blizini mesta Villar del Humo

Villar del Humo,
Španija

Terence McKenna (bio je poznati psihonaut, autor, filozof, takođe zalagao se za odgovorno korišćenje psihodeličnih biljaka), proučavao je crteže i kulturu u Tasili Adžeru.

Slike uklesane u stene uglavnom predstavljaju životinje i lovce, ali McKenna je zaključio da bi psilocibinske gljive rasle iz gnoja životinja.

Psihoaktivnost gljiva snažno je uticala na dalji duhovni razvoj i religijski sistem naroda iz Tasili Adžera, smatra se da bez tadašnjeg pripomljavanja stoke, danas ne bi postojala toliko jaka i uticajna kultura o psihodeličnim gljivama.

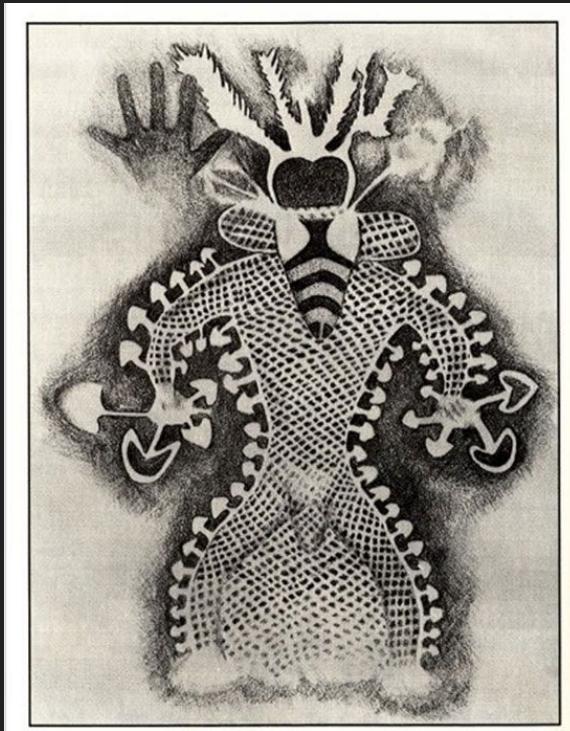

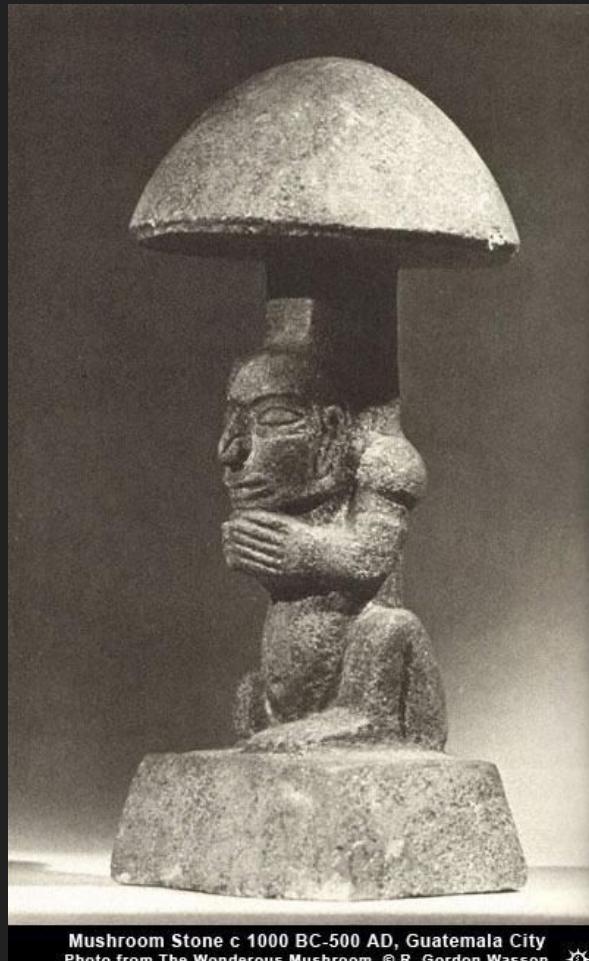
FIGURE 3. The bee-faced mushroom shaman of Tassili-n-Ajjer. Drawing by Kat Harrison-McKenna. From O. T. Oss and O. N. Oeric, *Psilocybin: The Magic Mushroom Grower's Guide*, 1986, p. 71. From the original in Jean-Dominique Lajoux, *The Rock Paintings of the Tassili* (New York: World Publishing, 1963), p. 71.

U Južnoj Americi mnogi narodi su koristili psilocibinske gljive u spiritualne i religiozne svrhe. U tom periodu naglo je došlo do smanjenja stope konzumiranja psihoaktivnih gljiva nakon invazije zapadnih sila na Južnu Ameriku.

U Navatlu (jeziku Asteka) reč za jednu vrstu psilocibinske gljive bila je *teōnanācatl*, što u prevodu znači božanska gljiva.

Katolički misionari su smatrali da su psihodelične gljive sredstvo za komunikaciju sa demonima i đavolima, pa su silom uspostavljali red i uništavali *teōnanācatl*.

Ostale biljke koje su se koristile u spiritualne svrhe poput ajahuaske i pejeote su takođe bile strogo zabranjene, ali srećom, mnoge biljke su opstale zbog kišnog vremena i neravnog terena.

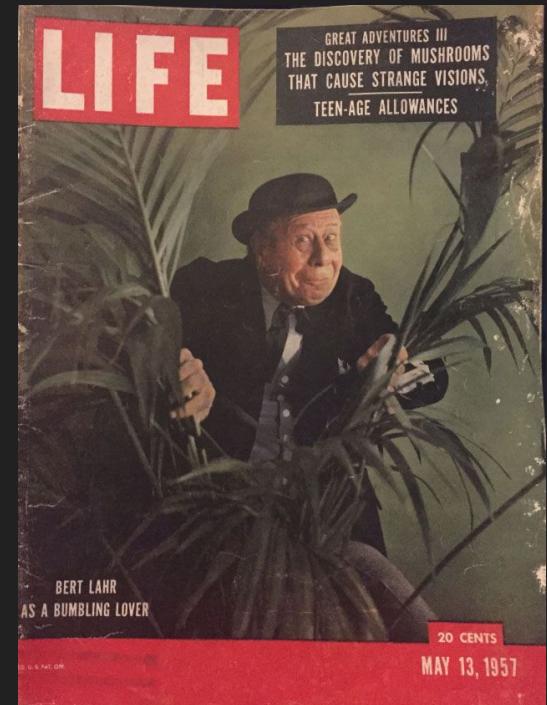
Mushroom Stone c 1000 BC-500 AD, Guatemala City
Photo from The Wonderous Mushroom, © R. Gordon Wasson

PSILOBICINSKE GLJIVE U POP KULTURI

Njujorški bankar Gordon Wasson je 1953. prisustvovao "mushroom velada"-i - isplaniranom, dogovorenom ritualu u Oaxaca-i u Meksiku, na kome su masovno konzumirane psilobicinske gljive.

Ritual je vodila Maria Sabina, koja je bila *Mazatec curandera* (prirodni isteljitelj).

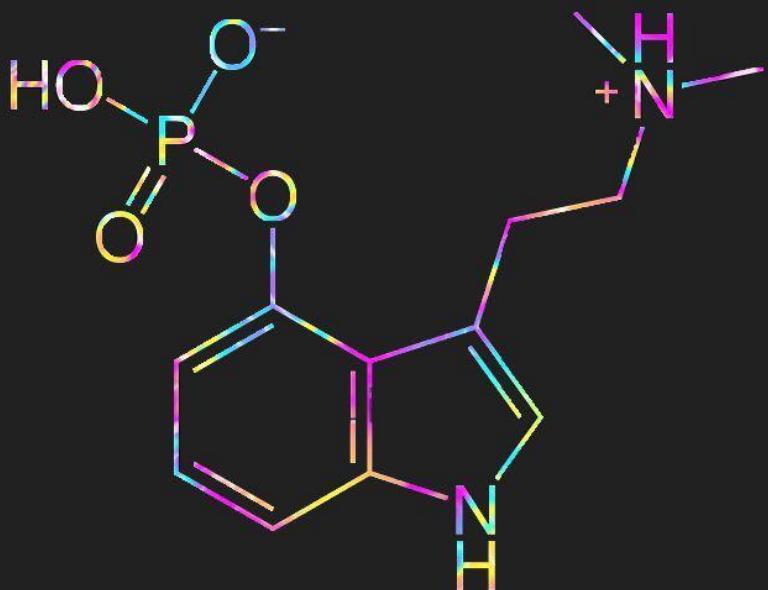
Wasson je ponovo posetio ovaj ritual 1954. i 1955., a dve godine kasnije je napisao članak o iskustvima i važnosti psilocibinskih gljiva, koji je objavljen u *Life Magazine*-u. To je bio prvi u svetu veliki artikal o magičnim gljivama objavljen javno.

PSILOCYBIN

Psilocibin je psihedelično prolekovo jedinjenje koje se proizvodi od prirodnih vrsta koje proizvodi više od 200 vrsta gljiva, a zajednički su poznati i kao psilocibin gljive

Kao prolek, psilocibin se u telu brzo pretvara u psilocin, koji ima efekte promene uma, u nekim aspektima, slične onima LSD-a

LABORATORIJA

Pre par godina naučnici su uspeli da sintetisu psilocybin. Prvo su zaključili koji enzimi učestvuju u stvaranju psilocybina. Zaključili su da su četri ali za sintetički proces im je bilo potrebno samo tri. Da bi ubrzali proces napravili su bakteriju koja bi odradila neke korake. Što je odlično jer sada psilocybin može da se proizvodi po potrebi i pacijenti koji pate od depresije mogu da ga dobiju na legalan način.

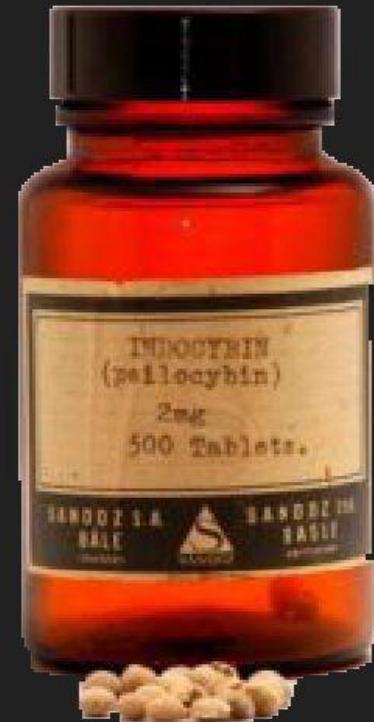

MOGUĆA UPOTREBA U MEDICINI

Psilocibin je istraživan kao mogući način lečenja anksioznosti i PTSP-a od 1960-ih.

Naučna istraživanja pokazuju da, pored terapije, psilocibin može efikasno lečiti teške anksiozne poremećaje.

Ljudi koji su bili rezistantni na antidepresive su dobijali psilocibin kao alternativni lek i stepen depresije se izuzetno smanjio. Čak i 6 meseci posle prve doze, 6 od 20 pacijenata su bili kompletno bez bilo kakvih simptoma depresije, 3 su primetili malu promenu a 11 su posle 2 meseca tek počeli opet simptome da razvijaju. Za razliku od antidepresiva koji se uzimaju svaki dan i zahtevaju do mesec dana da upale, ako uopste uspevaju, psilocibin dobijaju jednu kontrolisanu dozu kao lek i odmah se vide rezultati.

Zakon i regulisanje

Pečurke se na spisku psihoaktivne supstanice nalaze u Članku 2 stavka 3 proizvodi biološkog porekla koji imaju psihoaktivno dejstvo. Samim time se regulišu kao sve psihoaktivne supstance

Član 5

Zabranjena je proizvodnja, promet i upotreba psihoaktivnih kontrolisanih supstanci, kao i dostava psihoaktivnih kontrolisanih supstanci i biljaka iz kojih se mogu dobiti psihoaktivne kontrolisane supstance, osim pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Zabranjeno je gljive iz porodice *Psilocybe*, kao i druge gljive iz kojih se mogu dobiti psihoaktivne kontrolisane supstance, dostavljati na bilo koji način drugim licima.

Na proizvodnju, promet, upotrebu i dostavu psihoaktivnih kontrolisanih supstanci iz stava 1. ovog člana, primenjuju se

Zabrana davanja i odlaganja psihoaktivnih kontrolisanih supstanci

Član 6

Zabranjeno je s hranom, pićem ili na bilo koji drugi način davati psihoaktivne kontrolisane supstance, osim u svrhu propisanog lečenja, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.

Zabranjeno je psihoaktivne kontrolisane supstance i medicinska sredstva koja su upotrebljena za njihovu primenu odlagati na način i na mestu koje nije posebno određeno za tu svrhu, suprotno ovom zakonu i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.

ISKUSTVO

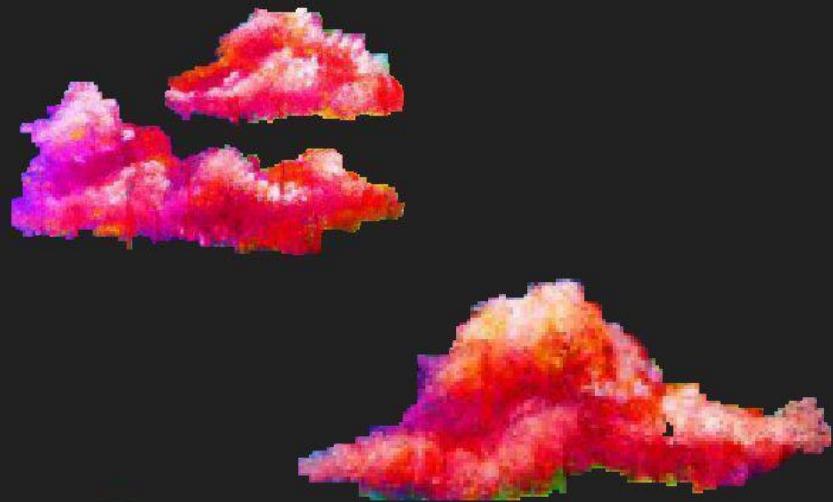

Iskustvo YouTube-ra:

“Kad sam tek kretao da ih koristim bi mi se uvek prvo prispavalo, a onda bi trip krenuo. Kad sam kretao nisam imao toliko vizuelnih halucinacija već sam razmišljao drugačije. U tim trenucima svet mi je imao više smisla. Ali sam primetio da tehnologija nema smisla. Sve prirodno je imalo smisla, a sve što je bilo veštačko nije imalo smisla. Jako je teško objasniti. Ali takođe sam se osećao kao da sam na ivici ludila. Sećam se da sam gledao ljude i video ih kao mala stvorenja. Takođe kad sam jedno išao sa prijateljom po sladoled osećao sam se kao da stojimo ispred ogromnog zida napravljenog od sladoleda. Moji prijatelj i ja smo se skoro pobili oko sladoleda što je moglo da bude jako opasno. Svaki put kad bih ih uzeo osećao sam se kao dete i primećiveo bih kako je svet napolju neverovatan. Uglavnom sam se jako smejavao i bio srećan. Više sam primećivao kao sve ima svoju život istoriju čak i predmeti. Takođe nisam mogao da zaključim da li su stvari male ili samo dalje na primer ako bih video auto u daljini mislio bih da ustvari vidim mali autić koji je blizu. Nisam video stvari koje ne postoje samo su sve bile iskrivljene. Lica su imale više boje i sve se nekako spajalo ali mi je to sve nekako imalo više smisla. Takođe dok sam bio na pečurkama shvatio sam neke stvari o sebi. Primetio sam da ne držim svoju reč i da je to veći problem nego što mislim.”

“Posle se nešto promenilo i više nisam ulazio u trip tako što bi mi se prvo prispavalo sada bih odma kretao. Takođe bi svaki put kad bih koristio u tom trenutku bi posta jako anksiozan. Dešavalо se da bih imao nešto nalik scenам iz horor filma ali mnogo gore. Dešavalо se da u jednoj sekundi potpuno suv i sekund kasnije da budem gola voda. I takođe sam imao i napade panike. Jedino što bi mi pomagalo u tim trenucima jeste bila muzika.”

“Uglavnom sam znao svoju dozu tako da nisam imao toliko problema. Uvek treba krenuti sa manjom dozom i uvek treba da se znaju mentalni problemi i takođe mentalni problemi u porodici. Kako ne bi doslo do životnih posledica. Meni lično su pečurke vise pomogle nego naskodile ali to ne mora da znači da će vaše iskustvo biti isto.”

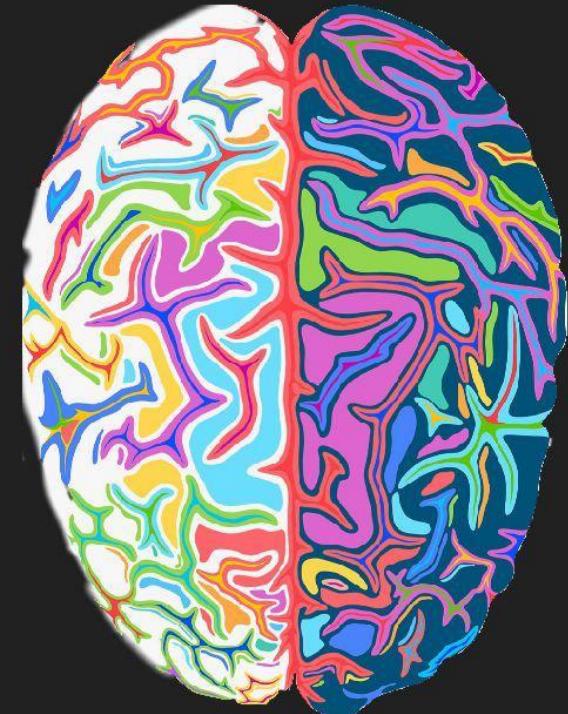
POSLEDICE

Retko je da neko postane ovisan od pečurki. Takođe pečurke imaju malu sansu da ostete mentalne funkcije.

Pečurke, kao psihoaktivna supstanca je ona koja može doprineti u pomoći za lečenje anksioznosti i depresije. Pečurke su najbezbednija rekreativna droga koju fizičko lice može da ume.

Više od 12,000 individualaca je reklo da je 2016 uzimali pečurke, dok je procenat onih koji su hitno trebali medicinsku pomoć bio samo 0.2%. Ta stopa je $\frac{5}{6}$ puta niža nego kod LSDa, MDMA, alkohola i kokaina i 3 puta manja od kanabisa.

Smrt od trovanja njima je gotovo nemoguća, dok su posledice mnogo veće sa rizikom trovanja kod drugih gljiva.

Zanimljivosti

- Postoji teorija po kojoj se veruje da je Božić nastao po ugledu na Pečurke. Svake godine šamani na Sibиру su davali ove pečurke religioznim plemenima. I da su uz pomoć njih oni izmislili Deda Mraza.
- Jedna od efekata jeste da uništava strah. Studija iz 2013 godine nad miševima je otkrila da životinje koje su dozirane psilocibinom su manje verovatne da se smrznu pod zvukovima koji ih asociraju na bol.
- Prema Međunarodnom dnevniku za medicinske gljive (iz 2005), najmanje 144 vrsta gljiva sadrže psihoaktivne sastojke (psilocibin)
- Životinje osećaju efekte psilocibina.
- Psilocibične gljive su legalne u nekoliko država, kao što su Češka i Jamajka.

IZVORI:

1. [What's eating shrooms like? The magic mushrooms \(psilocybin cubensis\) psychedelic trip experience](#)
2. [Zakon o psihoaktivnim kontrolisanim supstancama](#)
3. [Can Magic Mushrooms Unlock Depression? | Rosalind Watts | TEDxOxford](#)
4. [Psilocybin Mushrooms: Benefits, History and Research](#)
5. [The History of Magic Mushrooms | Donnie Does History](#)
6. [Sacred Mushroom: A Lost History \(FULL DOCUMENTARY\)](#)
7. [The Chemical In Shrooms Can Now Be Made In A Lab, & It Could Help Sufferers Of Mental Illness](#)
8. <https://www.youtube.com/watch?v=7mUJr2iLMB4>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=4zf9np-RQxU>
10. <https://greencamp.com/magic-mushrooms/>